

Woordenschatuitbreiding tijdens begrijpend studerend lezen

Een uitgebreide woordenschat is een van de pijlers voor schoolsucces. Iedere taalmethode besteedt veel aandacht aan woordenschatuitbreiding, en veel scholen gebruiken daarnaast een specifiek pakket om de woordenschat van hun kinderen te vergroten.

Bij begrijpend studerend lezen staat er natuurlijk een andere vaardigheid centraal, namelijk het aanleren van leesstrategieën. Maar juist voor het begrijpen van teksten is een goede woordenschat cruciaal. En doordat nieuwe woorden in een zinvolle context aangeboden worden, is het heel goed mogelijk om tijdens de les begrijpend studerend lezen aandacht aan de woordenschatontwikkeling te besteden. Wat is daarvoor een handige manier?

Wat niet werkt

Het is niet goed om tijdens het lezen van een tekst bij ieder moeilijk of mogelijk onbekend woord stil te staan en na te gaan of de kinderen de betekenis kennen. Het verband van de tekst wordt dan losgelaten. De context verdwijnt, de vaart raakt eruit. Kinderen verliezen de aandacht voor de tekst zelf, en daarmee de motivatie om door te lezen.

Wat ook niet werkt is de kinderen zonder meer aan de tekst te laten beginnen, in de hoop dat ze vanzelf wel de onbekende woorden begrijpen. Als teveel woorden in een tekst onbekend zijn, ontgaat hen de hele inhoud van de tekst. En zeker de sleutelwoorden uit een tekst moeten bekend zijn voordat met lezen begonnen wordt.

Wat wel werkt

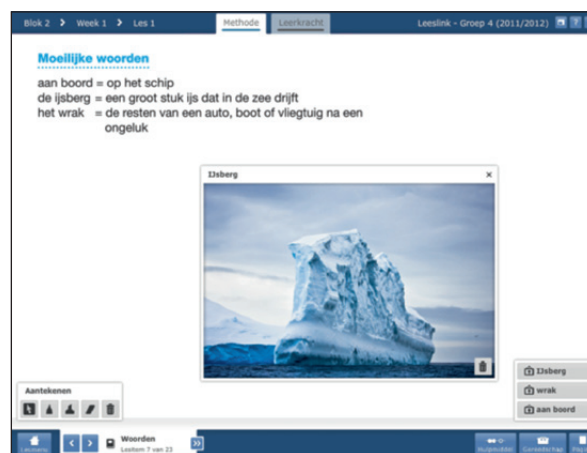
Wat werkt dan wel? *Leeslink* heeft verschillende woordenschatstrategieën en -hulpmiddelen die bewezen effectief zijn.

Herstelstrategie

Leeslink besteedt systematisch aandacht aan de herstelstrategie: Wat doe ik als ik de tekst niet meer snap? De kinderen leren om zelf de betekenis van een moeilijk woord uit de tekst af te leiden. Ook leren ze wat ze moeten doen als dat niet lukt en moeten ze nadenken over de vraag: Heb ik de betekenis van dit woord nodig om de tekst te begrijpen? Op die manier leren ze hoe ze met moeilijke woorden moeten omgaan.

Betekenisomschrijvingen

Ook biedt *Leeslink* bij elke tekst betekenisomschrijvingen van woorden die noodzakelijk zijn voor tekstbegrip en waarbij met de herstelstrategie de betekenis niet kan worden achterhaald. De betekenisomschrijvingen worden visueel ondersteund door afbeeldingen en filmpjes.

Visuele ondersteuning bij het woord 'de ijsberg' in groep 4

Woordschema's en leerhulpjes

Tot slot helpen woordschema's op het digibord bij het ophalen van kennis over het onderwerp van de week en worden er in *Leeslink* leerhulpjes aangeboden, zoals lege en/of deels ingevulde woordstructuren: woordweb, woordkast, woordtrap, woordparachute en woordspin.

Kortom

Zoals gezegd is de les begrijpend studerend lezen geen woordenschatles. De teksten bij begrijpend studerend lezen zijn echter wel een rijke bron van woorden, die in zinvolle context aangeboden worden. Dit is een belangrijke voorwaarde voor semantisering. Met de woordenschatstrategieën en -hulpmiddelen van *Leeslink* maakt u een goed begin met de consolidatie van de nieuwe woorden. Als u zich daarvan bewust bent, kunt u daar eenvoudig gebruik van maken om de woordenschat in uw groep te vergroten.